ΖΩΝΤΑΝΗ ΕΛΠΙΔΑ
ΣΧΟΛΗ ΜΑΘΗΤΕΙΑΣ

LHDS 1 - Τι είναι ένας Μαθητής;

Κεντρικό Θέμα: Μαθητής του Ιησού είναι εκείνος που έχει ανταποκριθεί στο κάλεσμά Του να Τον ακολουθήσει, μαθαίνει να γίνεται όλο και περισσότερο σαν Εκείνον μέσα από τη μεταμορφωτική δύναμη του Αγίου Πνεύματος και παραμένει πιστός σε Αυτόν σε κάθε περίοδο της ζωής του — τόσο στη χαρά όσο και στη λύπη, τόσο στη νίκη όσο και στον πόνο και τα βάσανα — επειδή ο Ιησούς δεν είναι απλώς ο δάσκαλος της Οδού· Εκείνος είναι η Οδός.

Βασικά Εδάφια: Ιωάννης 14:6· Λουκάς 9:23· Μάρκος 3:14· Ιωάννης 14:16–17, 26· Ιωάννης 15:4–5, Β' Κορινθίους 4:7–10· Εβραίους 12:1–3.

1. Η Πρόσκληση: «Ακολούθησέ Με» (0–5 λεπτά)

Α. Διαβάστε Κατά Μάρκον 1:16–20: «Καθώς ο Ιησούς περπατούσε στην όχθη της λίμνης της Γαλιλαίας, είδε το Σίμωνα και τον Ανδρέα, αδερφό του Σίμωνα, να ρίχνουν τα δίχτυα στη λίμνη, γιατί ήταν ψαράδες. «Ακολουθήστε με», τους είπε ο Ιησούς, «και θα σας κάνω ψαράδες ανθρώπων». Εκείνοι αμέσως άφησαν τα δίχτυα και τον ακολούθησαν. Αφού προχώρησε λίγο πιο πέρα ο Ιησούς, είδε τον Ιάκωβο, γιο του Ζεβεδαίου, και τον αδερφό του τον Ιωάννη να τακτοποιούν κι αυτοί τα δίχτυα μέσα στο ψαροκάικο, και τους κάλεσε αμέσως. Αυτοί άφησαν τότε τον πατέρα τους το Ζεβεδαίο στο ψαροκάικο με τους μισθωτούς και τον ακολούθησαν.».

Β. «Όταν ο Ιησούς κάλεσε τον Πέτρο, τον Ανδρέα, τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη, σε τι ακριβώς τους προσκαλούσε να κάνουν;»

i. Δεν προσκαλούνταν απλώς να αποδεχτούν ένα σύνολο δογμάτων, να συμμετέχουν σε θρησκευτικές συναθροίσεις ή να υιοθετήσουν έναν νέο ηθικό κώδικα.
ii. Προσκαλούνταν να εισέλθουν σε μια σχέση με ένα Πρόσωπο. Θα περπατούσαν μαζί Του, θα Τον άκουγαν, θα παρατηρούσαν τον χαρακτήρα Του, θα συμμετείχαν στη διακονία Του και σταδιακά θα γίνονταν όλο και περισσότερο σαν Εκείνον.
iii. Κατά Μάρκον 3:14 είναι ιδιαίτερα σημαντικό. Ο Ιησούς εξέλεξε τους Δώδεκα, για να είναι μαζί Του και για να τους στείλει να κηρύττουν.
iv. Προσέξτε τη σειρά: πρώτα η παρουσία μαζί Του και έπειτα η αποστολή.

Γ. Βασικά Σημεία:

i. Ο Ιησούς παίρνει την πρωτοβουλία. Μας καλεί πριν ακόμη κατανοήσουμε πλήρως πού θα μας οδηγήσει αυτό το ταξίδι.

ii. Το να ακολουθούμε τον Ιησού προϋποθέτει αλλαγή αφοσίωσης. Εκείνος γίνεται ο Κύριος και ο Βασιλιάς μας.
iii. Η μαθητεία δεν σημαίνει απλώς να γνωρίζουμε τι δίδαξε ο Ιησούς. Σημαίνει να μαθαίνουμε να ζούμε όπως έζησε Εκείνος.
iv. Οι μαθητές ήταν απλοί, καθημερινοί άνθρωποι. Δεν ήταν πνευματικά ώριμοι όταν ο Ιησούς τούς κάλεσε.

Δ. Ο John Mark Comer, στο βιβλίο του «Practicing the Way» («Ακολουθώντας την Οδό στην Πράξη»), περιγράφει τη μαθητεία μέσα από την αρχαία έννοια της μαθητείας ως μαθητευόμενου δίπλα σε έναν δάσκαλο. Το πλαίσιο που προτείνει — να είμαστε μαζί με τον Ιησού, να γινόμαστε όλο και περισσότερο σαν Εκείνον και να κάνουμε όσα έκανε Εκείνος — αποτυπώνει αυτή τη σχεσιακή και πρακτική διάσταση της ακολουθίας του Χριστού.

Ε. Το να είσαι μαθητής του Ιησού εμπεριέχει ρίσκο. Ο Ιησούς δεν έδωσε στους μαθητές Του ένα πλήρες πρόγραμμα για το ταξίδι τους πριν ξεκινήσουν. Απλώς τους είπε: «Ακολουθήστε Με». Και εκείνοι άρχισαν να περπατούν μαζί Του.

Ζ. ΠΡΟΚΛΗΣΗ: Ο Comer διατυπώνει την πρόκληση ως εξής: «Αν δεν διαμορφωνόμαστε σκόπιμα από τον ίδιο τον Ιησού, τότε είναι πολύ πιθανό να διαμορφωνόμαστε άθελά μας από κάποιον ή κάτι άλλο». (*Practicing the Way*, σ. xiii)

i. Ο κόσμος, μάς διαμορφώνει. Μας πλάθει.
ii. Δεν ζούμε σε ένα κενό.
iii. ΓΙΝΟΜΑΣΤΕ ΚΑΤΙ!

2. <u>Περπατώντας στην Οδό:</u> Ένα ταξίδι ζωής – Η χριστιανική πίστη είναι το να περπατάμε μαζί με τον Ιησού και να αυξανόμαστε πνευματικά μαζί Του.

a. Προς Κολοσσαείς 2:6–7 – «Δεχτήκατε ως Κύριό σας τον Ιησού Χριστό. Να ζείτε λοιπόν ενωμένοι μαζί του. Να είστε ριζωμένοι σ' αυτόν και να οικοδομείτε τη ζωή σας πάνω του. Να γίνεστε όλο και πιο σταθεροί στην πίστη σας, όπως τη διδαχτήκατε, και να προοδεύετε σ' αυτήν ευχαριστώντας το Θεό».

b. Προς Φιλιππησίους 3:13–14 – «Αδερφοί μου, εγώ δεν θεωρώ τον εαυτό μου ότι έφτασε στο τέρμα· σ' ένα όμως πράγμα συγκεντρώνω την προσοχή μου: Ξεχνώ αυτά που είναι πίσω μου και κάνω ό,τι μπορώ για να φτάσω αυτά που βρίσκονται μπροστά μου. Αγωνίζομαι να τερματίσω και προσβλέπω στο βραβείο της ουράνιας πρόσκλησης του Θεού δια του Ιησού Χριστού.».

i. Είναι ενδιαφέρον ότι το κίνημα των πρώτων Χριστιανών αποκαλούνταν μερικές φορές «Η Οδός» (Πράξεις 9:2· 19:9, 23· 24:14).

ii. Ο Χριστιανισμός δεν γινόταν αντιληπτός απλώς ως ένα σύνολο πεποιθήσεων, αλλά ως ένας τρόπος ζωής με επίκεντρο τον Ιησού.

γ. Η εικόνα του περπατήματος έχει βαθιές ρίζες στη Βίβλο:

i. Γένεσις 5:24 — Ο Ενώχ περπάτησε μαζί με τον Θεό.

ii. Μιχαίας 6:8 — «Ο Κύριος σας δίδαξε τι είναι καλό και τι απαιτεί από σας: Πράξτε το δίκαιο, δείξτε αγάπη, ακολουθήστε το Θεό σας πρόθυμα.»

δ. Α΄ Ιωάννη 2:6 – «Όποιος λέει πως μένει σταθερά ενωμένος μαζί Του οφείλει να ζει όπως ακριβώς έζησε Εκείνος.».

ε. Η μαθητεία είναι ένα ταξίδι, όχι ένας προορισμός – μια σημαντική διάκριση:

i. Δεν ακολουθούμε τον Ιησού με τέλειο τρόπο, αλλά καλούμαστε να Τον ακολουθούμε με πιστότητα.
ii. Πιστότητα δεν σημαίνει ότι δεν θα πέσουμε ποτέ. Σημαίνει ότι επιστρέφουμε συνεχώς στον Ιησού, εμπιστευόμαστε τη χάρη Του και Του επιτρέπουμε να μας μεταμορφώνει.
iii. Έχει να κάνει με την παράδοση του εαυτού μας στον Θεό. Με την υποταγή στο θέλημά Του.
iv. Αλλά με ποιον σκοπό; ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΚΟΠΟ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ – ΝΑ ΑΝΑΖΗΤΗΣΕΙ ΚΑΙ ΝΑ ΣΩΣΕΙ ΤΟΥΣ ΧΑΜΕΝΟΥΣ. (Λουκάς 19:10)

ζ. Ο Πέτρος αποτελεί ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα. Πνευματική ανάπτυξη. Αποτυχία στον κήπο. Άρνηση του Ιησού – αλλά στη συνέχεια έγινε ένας δυναμικός μάρτυρας για τη Βασιλεία του Θεού.

i. Η πορεία του Πέτρου αποδεικνύει ότι η πνευματική ωριμότητα δεν έρχεται από τη μια στιγμή στην άλλη. Ο Ιησούς μεταμορφώνει με υπομονή εκείνους που παραμένουν δεκτικοί στο κάλεσμά Του.
ii. Στο βιβλίο *Βήματα προς τον Χριστό*, στο κεφάλαιο 8, «Αυξανόμενοι εν Χριστώ», η Έλεν Γουάιτ τονίζει την καθημερινή παράδοση του εαυτού μας στον Θεό, η οποία επιτρέπει στη ζωή ενός ανθρώπου να γίνεται όλο και περισσότερο όμοια με τη ζωή του Χριστού. Επίσης, περιγράφει τη χριστιανική ζωή ως μια ζωή σταθερής εμπιστοσύνης και παραμονής στον Χριστό, και όχι ως μια διαρκή συναισθηματική έξαρση.
iii. Αυτό ταιριάζει απόλυτα με την εικόνα του ταξιδιού: η μαθητεία είναι μια καθημερινή σχέση με τον Χριστό και όχι μια περιστασιακή πνευματική εμπειρία.

3. <u>Δεν Περπατάμε Μόνοι:</u> Το Άγιο Πνεύμα και ο Λόγος του Θεού
   α. Μία από τις μεγαλύτερες υποσχέσεις του Ιησού προς τους μαθητές Του δόθηκε λίγο πριν από τη σταύρωσή Του.
   β. Γνώριζε ότι θα αντιμετώπιζαν φόβο, αβεβαιότητα, διωγμούς και απογοήτευση.
   γ. Τους υποσχέθηκε έναν άλλον Παράκλητο, το Άγιο Πνεύμα, ο οποίος θα παρέμενε μαζί τους.

δ. Το Άγιο Πνεύμα είναι ο μόνιμος Συνοδοιπόρος μας.

i. Το Πνεύμα:

a. Μας διδάσκει και μας υπενθυμίζει τα λόγια του Ιησού — Ιωάννης 14:26.
b. Μας οδηγεί σε όλη την αλήθεια — Ιωάννης 16:13.
c. Μας ελέγχει για την αμαρτία — Ιωάννης 16:8.
d. Μεταμορφώνει τον χαρακτήρα μας — Γαλάτες 5:22–23.
e. Μας δίνει δύναμη για να γίνουμε μάρτυρες — Πράξεις 1:8.
f. Μας ενδυναμώνει στις αδυναμίες μας — Ρωμαίους 8:26.
g. Το Άγιο Πνεύμα δεν είναι μια απρόσωπη επιρροή. Είναι ο θείος Παράκλητος που μας υποσχέθηκε ο Ιησούς.

ε. Η Αγία Γραφή είναι το θεμέλιό μας.
i. Διαβάστε Ψαλμοί 119:105: «*Λυχνάρι μπρος στα βήματα μου είν' ο λόγος σου, και φως στα μονοπάτια της ζωής μου* ».
ii. Ένα λυχνάρι φωτίζει τα επόμενα βήματά μας. Δεν αποκαλύπτει απαραίτητα ολόκληρη τη διαδρομή.
iii. Το Άγιο Πνεύμα δεν μας οδηγεί μακριά από τις Γραφές. Αντίθετα, ανοίγει την κατανόησή μας στον Λόγο του Θεού, μας υπενθυμίζει τις διδασκαλίες του Ιησού και μας βοηθά να εφαρμόζουμε τις βιβλικές αλήθειες στη ζωή μας.

h. v. Αυτό είναι σημαντικό, επειδή η χριστιανική μαθητεία πρέπει να είναι κάτι περισσότερο από το να ακολουθούμε τα συναισθήματα ή τις προσωπικές μας εντυπώσεις. Οι Γραφές αποτελούν το αυθεντικό και έγκυρο μέτρο με το οποίο αξιολογούμε τις πεποιθήσεις, τις επιλογές και τις πνευματικές μας εμπειρίες (Β΄ Τιμόθεο 3:16–17· Πράξεις 17:11).

4. <u>Οι Πνευματικές Πρακτικές που μας Κρατούν σε Πορεία με τον Ιησού</u>

α. Εάν το να είμαστε μαθητευόμενοι και μαθητές του Ιησού είναι ένα ταξίδι, τότε είναι λογικό ότι υπάρχουν ορισμένα μέσα και πνευματικές πρακτικές που θα μας βοηθήσουν καθώς περπατάμε μαζί Του. Θα τις εξετάσουμε πιο αναλυτικά σε κάποια από τα επόμενα μαθήματα. Ποιες είναι αυτές;

i. Προσευχή
ii. Μελέτη της Αγίας Γραφής
iii. Άσκηση της μοναχικότητας και της ησυχίας
ii. iv. Ανάπαυση του Σαββάτου
iii. v. Χριστιανική κοινωνία και συναναστροφή.

β. Οι πνευματικές πρακτικές δεν μας μεταμορφώνουν με τη δική τους δύναμη. Μας βοηθούν να παραμένουμε ανοιχτοί σε Εκείνον που μας μεταμορφώνει.

γ. Η Έλεν Γουάιτ γράφει στο βιβλίο *Βήματα προς τον Χριστό*, σελ. 70: «Αφιερώσου στον Θεό το πρωί· κάνε αυτό το πρώτο σου έργο». Οι μαθητές του Ιησού δεν παίρνουν απλώς μία φορά την απόφαση να Τον ακολουθήσουν – όχι! Κάθε μέρα επιλέγουν να συνεχίζουν το ταξίδι τους μαζί με τον Σωτήρα τους.

δ. Οι μαθητές έχουν έναν και μοναδικό στόχο – να γίνουν σαν τον Δάσκαλό τους.

ε. ΠΡΟΚΛΗΣΗ: Δεν είναι εύκολο να διαμορφωθούμε – γιατί; Επειδή ήδη έχουμε διαμορφωθεί! Ακριβώς. Ο Comer, στο βιβλίο του «Practicing the Way», λέει ότι διαμορφωνόμαστε με τρεις βασικούς τρόπους:

i. Διαμορφωνόμαστε από τις ιστορίες που πιστεύουμε. Από την κοσμοθεωρία μας.
ii. Οι συνήθειές μας μάς διαμορφώνουν. «Γινόμαστε αυτό που κάνουμε». (Β΄ Κορ. 3:18· Ρωμ. 12:2· Εβρ. 12:2)
iii. Διαμορφωνόμαστε επίσης από τις σχέσεις μας. Γινόμαστε σαν τους ανθρώπους με τους οποίους περνάμε τον χρόνο μας. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για την οικογένεια μέσα στην οποία μεγαλώσαμε. Υπάρχει μια φράση που λέει: «Ο Ιησούς μπορεί να βρίσκεται στην καρδιά σου, αλλά ο παππούς σου βρίσκεται στα κόκαλά σου!» Αυτό είναι απολύτως αληθινό – όχι μόνο όσον αφορά την οικογένειά μας, αλλά και την εθνική και πολιτισμική μας ταυτότητα, την εθνικότητά μας, τον τόπο όπου ζούμε, το σχολείο στο οποίο φοιτήσαμε και τον ψηφιακό κόσμο στον οποίο περνάμε ώρες κάθε μέρα.
iv. ΕΠΟΜΕΝΩΣ: Το να είμαστε μαθητές του Ιησού αποτελεί κάλεσμα να αναδιαμορφωθούμε· να μεταμορφωθούμε.

5. <u>Ναι, Υπάρχει ο Σταυρός!</u>
   α. Διαβάστε Κατά Λουκάν 9:23–24: «Ο Ιησούς έλεγε σε όλους: «Όποιος θέλει να με ακολουθήσει, ας απαρνηθεί τον εαυτό του κι ας σηκώνει κάθε μέρα το σταυρό του κι ας με ακολουθεί· γιατί όποιος θέλει να σώσει τη ζωή του θα τη χάσει· όποιος όμως χάσει τη ζωή του εξαιτίας μου, αυτός θα τη σώσει.”».

      i. Αυτό είναι το κεντρικό και ίσως το πιο απαιτητικό τμήμα του μαθήματος.
      ii. Συχνά ερμηνεύουμε το «σηκώνουμε τον σταυρό μας» ως την αντιμετώπιση των συνηθισμένων δυσκολιών της ζωής: ασθένεια, οικονομικές δυσκολίες, μια δυσάρεστη κατάσταση ή μια δύσκολη σχέση. Όμως, στον ρωμαϊκό κόσμο, ο σταυρός σήμαινε κάτι πολύ πιο σοβαρό. Ήταν ένα όργανο εκτέλεσης, δημόσιου εξευτελισμού και υποταγής στην αυτοκρατορική εξουσία.
      iii. Όταν ο Ιησούς κάλεσε τους ακολούθους Του να σηκώσουν τους σταυρούς τους, τους καλούσε σε μια ριζική αυταπάρνηση,

εγκαταλείποντας την αυτοσυντήρηση, την προσωπική κυριαρχία και κάθε ανταγωνιστική αφοσίωση.

β. Τι σημαίνει για εμάς σήμερα το να σηκώνουμε τον σταυρό μας;
   i. Πρώτον: Ο Ιησούς γίνεται η ύψιστη προτεραιότητά μας. Στο Κατά Λουκάν 14:26–27 χρησιμοποιείται εντυπωσιακά έντονη γλώσσα σχετικά με τις οικογενειακές σχέσεις.
      1. Διαβάζοντας το παράλληλα με κατά Ματθαίον 10:37, το νόημα των λόγων του Ιησού γίνεται σαφές: ακόμη και οι πιο στενές ανθρώπινες σχέσεις μας δεν πρέπει να υπερισχύουν της αφοσίωσής μας σε Εκείνον.
      2. Αυτό δεν σημαίνει ότι παραμελούμε τις οικογενειακές μας ευθύνες ή ότι φερόμαστε σκληρά στους συγγενείς μας. Ο Ιησούς μάς καλεί να αγαπάμε βαθιά τους άλλους. Όμως, όταν οι ανθρώπινες προσδοκίες συγκρούονται με την πιστότητά μας στον Χριστό, ο μαθητής επιλέγει τον Χριστό.
   ii. Δεύτερον: Παραιτούμαστε από το δικαίωμα να ορίζουμε τη ζωή αποκλειστικά με τους δικούς μας όρους.
      1. Η προσευχή του Ιησού στη Γεθσημανή αποτελεί το ύψιστο παράδειγμα: *«Ας μη γίνει το δικό Μου θέλημα, αλλά το δικό Σου»* (Κατά Λουκάν 22:42).
      2. Το να σηκώνουμε τον σταυρό μας περιλαμβάνει υπακοή, ακόμη κι όταν αυτή έχει κόστος.
   iii. Τρίτον: Μπορεί να βιώσουμε την απόρριψη επειδή οι αξίες μας είναι διαφορετικές.
      1. Ένας μαθητής μπορεί να αντιμετωπίσει πιέσεις στις σχέσεις του, στις επιχειρηματικές του δραστηριότητες, στην εκπαίδευση ή στην κοινωνική του ζωή, επειδή οι χριστιανικές του πεποιθήσεις συγκρούονται με τις επικρατούσες προσδοκίες.
      2. Παραδείγματα μπορεί να είναι η άρνηση συμμετοχής σε ανέντιμες επιχειρηματικές πρακτικές, η διατήρηση της σεξουαλικής αγνότητας, η τήρηση των πεποιθήσεών μας σχετικά με το Σάββατο, η απόρριψη των προκαταλήψεων ή η επιλογή της συγχώρεσης αντί της ανταπόδοσης.
   iv. Τέταρτον: Μπορεί να υποφέρουμε επειδή ταυτιζόμαστε με τον Ιησού και την αποστολή Του.
      1. Β΄ Τιμόθεο 3:12: «Και όλοι όσοι θέλουν να ζουν με ευσέβεια εν Χριστώ Ιησού θα υποστούν διωγμό».
      2. Η ακολούθηση του Ιησού δεν εγγυάται κοινωνική αποδοχή, οικονομική επιτυχία, άνεση ή ασφάλεια.
      3. Προσέξτε: Δεν αποτελεί κάθε δυσκολία σταυρό. Η συνηθισμένη ασθένεια, η θλίψη και οι δυσκολίες είναι μέρος της ζωής σε έναν

πεσμένο κόσμο. Το να σηκώνουμε τον σταυρό μας αφορά συγκεκριμένα την αυταπάρνηση και το κόστος που συνεπάγεται η ακολούθηση του Ιησού.

4. Ο Θεός μάς συνοδεύει μέσα από κάθε είδους δοκιμασία, αλλά δεν πρέπει να χαρακτηρίζουμε αυτόματα κάθε δυσκολία ως διωγμό για χάρη της δικαιοσύνης.

γ. Η ζωή του Παύλου: Ακολουθώντας τον Βασιλιά ενάντια στο ρεύμα, ανεξάρτητα από το κόστος!
   i. Β΄ Κορινθίους 11:23–28 – Ο Παύλος περιγράφει φυλακίσεις, ξυλοδαρμούς, λιθοβολισμούς, ναυάγια, κινδύνους, πείνα και έκθεση στα στοιχεία της φύσης.
      1. Πράξεις 16:16–34 — Οι Φίλιπποι: Ο Παύλος και ο Σίλας μαστιγώνονται και φυλακίζονται, επειδή η διακονία του Παύλου διαταράσσει μια οικονομική δραστηριότητα που βασίζεται στην εκμετάλλευση. Κι όμως, προσεύχονται και ψάλλουν ύμνους μέσα στη φυλακή.
      2. Πράξεις 17:16–34 — Η Αθήνα: Ο Παύλος αμφισβητεί την ειδωλολατρία και κηρύττει τον Δημιουργό και την ανάσταση μέσα σε μια εκλεπτυσμένη θρησκευτική και φιλοσοφική κουλτούρα.
      3. Ο Παύλος δεν εναντιωνόταν στην κουλτούρα απλώς και μόνο για να είναι διαφορετικός. Αμφισβητούσε πεποιθήσεις και πρακτικές που συγκρούονταν με το ευαγγέλιο, ενώ παράλληλα αναζητούσε σημεία επαφής με τους ανθρώπους που ήλπιζε να προσεγγίσει (Α΄ Κορινθίους 9:19–23).
   ii. Ήταν θαρραλέος, χωρίς να έχει ως στόχο την αντιπαράθεση με την κουλτούρα της εποχής του. Αργότερα, ο Παύλος έγραψε: *«Για μένα, το να ζω είναι ο Χριστός και το να πεθάνω είναι κέρδος»* (Προς Φιλιππησίους 1:21).

δ. «Ποιους σταυρούς μπορεί να κληθεί να σηκώσει ένας μαθητής του Ιησού στη σημερινή κοινωνία μας;»

6. <u>Τέσσερις πραγματικότητες της πορείας:</u>
   1. Χαρά και νίκη — Οι εβδομήντα επιστρέφουν γεμάτοι χαρά (Κατά Λουκάν 10:17–20) — Γιορτάζουμε τη δύναμη και τη χάρη του Θεού.

2. Αβεβαιότητα και φόβος — Οι μαθητές μέσα στην καταιγίδα (Κατά Μάρκον 4:35–41) — Εμπιστευόμαστε τον Ιησού ακόμη κι όταν οι περιστάσεις φαίνονται απειλητικές.
3. Θλίψη και απώλεια — Ο Ιησούς στον τάφο του Λαζάρου (Κατά Ιωάννην 11:32–36) — Η πίστη και το πένθος μπορούν να συνυπάρχουν.
4. Πάθη και υπομονή — Ο Παύλος και ο Σίλας στη φυλακή (Πράξεις 16:22–25) — Η παρουσία του Θεού δεν εξαρτάται από τις ευνοϊκές συνθήκες. Ο μαθητής μπορεί να κλαίει, να θέτει ερωτήματα, να πενθεί και να αγωνίζεται, κι όμως να συνεχίζει να στρέφεται προς τον Ιησού. Περπατώντας με τον Ιησού!

7. Τελικές σκέψεις:
   α. Αν κάποιος παρατηρούσε τη ζωή μας τα επόμενα πέντε χρόνια, ποιες αλλαγές θα αποδείκνυαν ότι είμαστε ακόλουθοι του Ιησού και ότι γινόμαστε όλο και περισσότερο σαν Εκείνον;
   β. Σκεφτείτε σιωπηλά τρεις ερωτήσεις:
      a. Σε ποιο σημείο της πορείας μου με τον Ιησού βρίσκομαι αυτή τη στιγμή; Υπάρχει κάποιος τομέας της ζωής μου στον οποίο ο Ιησούς μού ζητά να παραδώσω το δικό μου θέλημα και να σηκώσω τον σταυρό μου;
      b. Ποιο είναι ένα συγκεκριμένο βήμα που μπορώ να κάνω αυτή την εβδομάδα για να περπατώ πιο κοντά Του;
   γ. Εργασία για το σπίτι – Διαβάστε τα κεφάλαια 7–8 από το βιβλίο «Βήματα προς τον Χριστό».